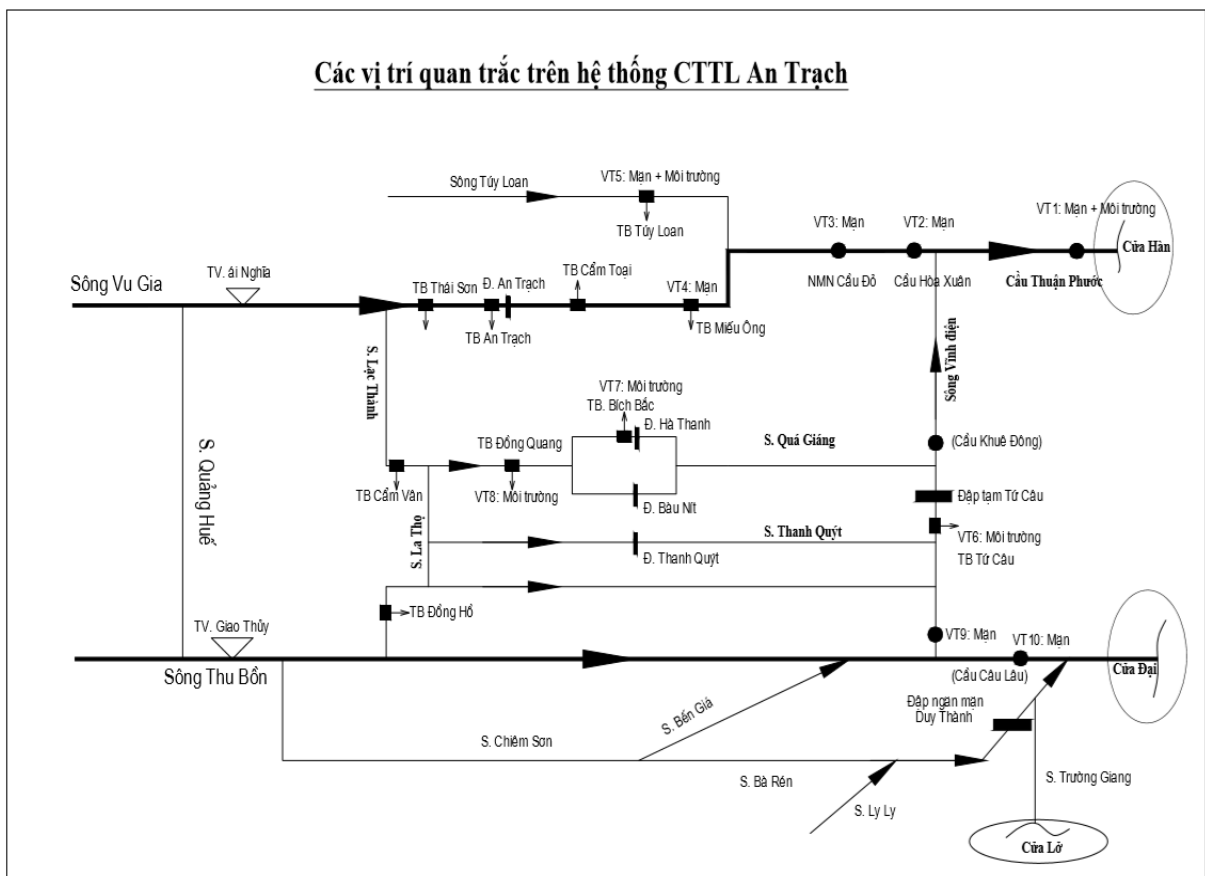

VIỆN KHOA HỌC THỦY LỢI VIỆT NAM
VIỆN KHOA HỌC THỦY LỢI MIỀN TRUNG VÀ TÂY NGUYÊN

Nhiệm vụ “Giám sát, dự báo chất lượng nước trong hệ thống công trình thủy lợi An Trạch, phục vụ lấy nước sản xuất nông nghiệp năm 2022”

BẢN TIN DỰ BÁO CHẤT LƯỢNG NƯỚC THÁNG 2/2022

Hệ thống thủy lợi An Trạch

Đà Nẵng, ngày 17 tháng 2 năm 2022

BẢN TIN DỰ BÁO CHẤT LƯỢNG NƯỚC THÁNG 2/2022

1. Tên nhiệm vụ: Giám sát, dự báo chất lượng nước trong hệ thống công trình thủy lợi An Trạch, phục vụ lấy nước sản xuất nông nghiệp năm 2022.

2. Giới thiệu chung về hệ thống thủy lợi An Trạch

Hệ thống thủy lợi An Trạch là hệ thống thủy lợi liên tỉnh thuộc lưu vực sông Vu Gia - Thu Bồn, bao gồm bốn đập dâng (An Trạch trên sông Yên, Bàu Nít trên sông Bàu Sấu, Hà Thanh trên sông Quá Giáng và Thanh Quýt trên sông La Thọ) và 10 trạm bơm điện phục vụ tưới cho 9.700ha đất của 2 tỉnh Quảng Nam, Đà Nẵng và cấp nước sinh hoạt với lưu lượng 350.000m³/ngày đêm (sau năm 2010).

3. Ngày quan trắc: 16/2/2022.

4. Ngày cung cấp thông tin: 17/2/2022.

5. Đơn vị thực hiện: Viện Khoa học Thủy lợi miền Trung và Tây Nguyên

- TS. Hoàng Ngọc Tuấn (Chủ nhiệm)
- ThS. Đặng Thị Nga
- ThS. Nguyễn Ngọc Vinh
- KS. Võ Thị Tuyết
- ThS. Lê Thị Sương
- ThS. Đoàn Tiến Đạt
- KS. Nguyễn Thúy Hằng

6. Người cung cấp thông tin: Viện Khoa học Thủy lợi miền Trung và Tây Nguyên.

7. Đơn vị nhận thông tin: Tổng cục Thủy lợi - Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

8. Vị trí lấy mẫu: 10 vị trí

Bảng 1. Vị trí các trạm đo và lý do lựa chọn vị trí đo năm 2022

TT	Ký hiệu	Địa điểm	Mục đích quan trắc
1	VT1	Cầu Thuận Phước	- Quan trắc độ mặn để làm biên dưới cho mô hình - Quan trắc chất lượng nước trước khi đổ ra biển (biên dưới).
2	VT2	Cầu Hòa Xuân	- Quan trắc độ mặn trên sông Cẩm Lệ.
3	VT3	Thượng lưu NMN Cầu Đỏ	- Quan trắc độ mặn trước nhà máy nước Cầu Đỏ.
4	VT4	Trạm bơm Miếu Ông trên sông Yên (hạ du đập dâng An Trạch)	- Quan trắc và dự báo độ mặn để phục vụ trạm bơm tưới
5	VT5	Trạm bơm Túy Loan trên sông Túy Loan	- Quan trắc và dự báo độ mặn để phục vụ trạm bơm tưới. - Quan trắc chất lượng nước trên nhánh sông Túy Loan.
6	VT6	Trạm bơm Tứ Cầu (sông Vĩnh Điện)	- Quan trắc chất lượng nước ở cửa ra kênh xả của khu công nghiệp Điện Nam - Điện Ngọc
7	VT7	Trạm bơm Bích Bắc (thượng lưu đập dâng Hà Thanh)	- Quan trắc chất lượng nước của trạm bơm Bích Bắc, tưới cho 1.625ha

TT	Ký hiệu	Địa điểm	Mục đích quan trắc
8	VT8	Trạm bơm Đông Quang	- Quan trắc chất lượng nước của trạm bơm Đông Quang, tưới cho 2.410ha
9	VT9	Vòm Cẩm Đồng (sông Vĩnh Điện)	- Quan trắc và dự báo độ mặn sông Vĩnh Điện để phục vụ trạm bơm tưới.
10	VT10	Cầu Câu Lâu (sông Thu Bồn)	- Quan trắc và dự báo độ mặn trên sông Thu Bồn

Hình 1. Vị trí các điểm quan trắc trong hệ thống thủy lợi An Trạch

9. Thông tin lúc lấy mẫu: Trời nắng.

I/ KẾT QUẢ QUAN TRẮC CHẤT LƯỢNG NƯỚC

1.1. Kết quả đo độ mặn (VT1, VT2, VT3, VT4, VT5, VT6, VT9, VT10)

Bảng 2. Kết quả đo độ mặn trung bình ngày

TT	Độ mặn (%)						
	VT1	VT2	VT3	VT4	VT5	VT9	VT10
Ngày 16/2	7,50	1,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

I. ĐÁNH GIÁ CHẤT LƯỢNG NƯỚC

Theo số liệu quan trắc về độ mặn tháng 2/2022, rút ra một số nhận xét sau:

Từ số liệu quan trắc độ mặn hiện trường của nhóm thực hiện đo đạc được, nhận thấy độ mặn trên các nhánh sông đều đang ở mức thấp, các trạm bơm đều không bị nhiễm mặn, đảm bảo cho việc cung cấp nước tưới cho cây trồng.

III. DỰ BÁO CHẤT LƯỢNG NƯỚC THÁNG 2/2022

1. Thông tin chung

a. Đặc điểm khí tượng, thủy văn và nguồn nước:

🌤️ Thời tiết:

Theo dự báo của Đài KTTV khu vực Trung Trung Bộ, trong tháng 02/2022 khu vực Trung Trung Bộ chịu ảnh hưởng chủ yếu của các hình thế: Rìa phía nam và tây nam áp cao lạnh lục địa, trong đó có khoảng 3-5 đợt ảnh hưởng đến thời tiết Trung Trung Bộ; rìa phía nam của rãnh thấp bị nén.

Thời tiết nguy hiểm:

- Trong tháng khu vực có khoảng 3-5 đợt KKL hoặc KKLTC ảnh hưởng đến thời tiết khu vực. Trong đó có 3-4 đợt có cường độ trung bình và mạnh, các tỉnh phía bắc có 3-4 đợt rét, vùng núi có nơi rét đậm; các tỉnh phía nam có 2-3 đợt rét, rét tập trung đêm và sáng sớm.

- Trong tháng các hiện tượng dông, lốc, sét có khả năng xảy ra khi các đợt KKL về nén rãnh thấp xuống phía nam, tập trung nhiều ở vùng núi.

Ở khu vực Quảng Nam - Đà Nẵng, nhiệt độ trung bình dự báo thời kỳ giữa (từ 11-20/02) từ 21-23°C; lượng mưa phổ biến ở thành phố Đà Nẵng từ 10-30mm và Quảng Nam từ 20-40mm có nơi cao hơn.

🌊 Thủy văn:

Trong tháng 02/2022, mực nước trên các sông khu vực Trung Trung Bộ chủ yếu biến đổi chậm và có xu thế hạ thấp dần. Mực nước trung bình tháng 02/2022 trên các sông ở mức xấp xỉ, cao hơn TBNN cùng kỳ, trung lưu sông Vu Gia- Thu Bồn ở mức thấp hơn.

Bảng 7. Dự báo đặc trưng mực nước trung bình thời gian từ 11-20/2/2022

TT	Sông	Trạm	H _{trung bình} (cm)	Chênh lệch so với TBNN (cm)
1	Cấm Lệ	Cấm Lệ	5	+9
2	Vu Gia	Ái Nghĩa	240	-47
3	Thu Bồn	Câu Lâu	20	+14

b. Tóm tắt tình hình sản xuất nông nghiệp, thủy sản:

Hiện nay, trên địa bàn lúa đang trong giai đoạn sinh trưởng đẻ nhánh.

c. Tình hình vận hành công trình thủy lợi:

Hệ thống thủy lợi An Trạch đang vận hành theo đúng quy trình đã được phê duyệt.

d. Hiện trạng các công trình ngăn mặn

Ngoài hệ thống các đập dâng thuộc hệ thống thủy lợi An Trạch: An Trạch, Hà Thanh, Bàu Nít, Thanh Quýt và đập ngăn mặn Duy Thành đã được xây dựng kiên cố. Hiện tại, năm 2021 Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Nam đã xây dựng đập tạm trên sông Quảng Huế để đưa nước sông Vu Gia về hạ du, bảo đảm cấp nước sinh hoạt và sản xuất; tháng 02/2022 tỉnh đã xây dựng đập tạm ngăn mặn Tứ Câu (trên sông Vĩnh Điện).

Bảng 8. Bảng thống kê các đập ngăn mặn

TT	Tên đập	Tọa độ		Vị trí	Hình thức	Quy mô
		X	Y			
1	An Trạch	15°57'19,5"N	108°09'16,6"E	Xã Hòa Tiến, Hòa Vang, ĐN	Đập dâng	12 x (4,0 x 4,5)
2	Hà Thanh	15°57'10,2"N	108°11'48,4"E	Hòa Vang, ĐN	Đập dâng	7 x (2,35 x 1,85)
3	Bàu Nít	15°56'57,1"N	108°12'10"E	Xã Điện Hòa, Điện Bàn, QN	Đập dâng	6 x (4,2 x 3,8)
4	Thanh Quyết	15°54'58"N	108°13'01"E	Xã Điện Thắng Nam, Điện Bàn, QN	Đập dâng	6 x (3,8 x 2,5)
5	Duy Thành	15°49'54,5"N	108°19'45,8"E	Xã Duy Thành, Duy Xuyên, QN	Đập ngăn mặn	Dài 300m, gồm cửa van sập 4 x(20 x 4)m và 2 đập tràn BT
6	<i>Tứ Câu</i>	15°57'19,5"N	108°09'16,6"E	Xã Điện Ngọc, Điện Bàn, QN	Đập tạm	Dài 105m, rộng TB 5,2m
7	Quảng Huế	15°52'14,3"N	108°06'14,2"E	Xã Đại Cường, Đại Lộc, QN	Đập tạm	Dài 360m, cao TB 5m, rộng 7-8m

(Nguồn: Nhóm thực hiện)

Một số hình ảnh các đập dâng, đập tạm ngăn mặn trên hệ thống Vu Gia – Thu Bồn

(Nguồn: nhóm thực hiện)

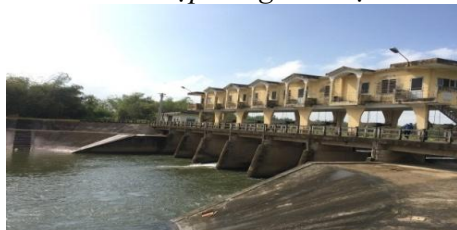
Hình 2. Đập dâng An Trạch

Hình 3. Đập dâng Hà Thanh

Hình 4. Đập dâng Thanh Quyết

Hình 5. Đập dâng Bàu Nít

Hình 6. Đập tạm Tứ Câu

2. Dự báo tình hình chất lượng nước trong tháng 2/2022

2.1. Cơ sở xây dựng phương án dự báo

Để dự báo tình hình chất lượng nước trong tháng 2 căn cứ theo các cơ sở sau:

- Kết quả thực địa lấy mẫu và phân tích các mẫu chất lượng nước tại các vị trí.
- Bộ mô hình thủy văn, thủy lực đã được hiệu chỉnh, kiểm định và đã được cập nhật mới nhất năm 2022 cho lưu vực Vu Gia - Thu Bồn.

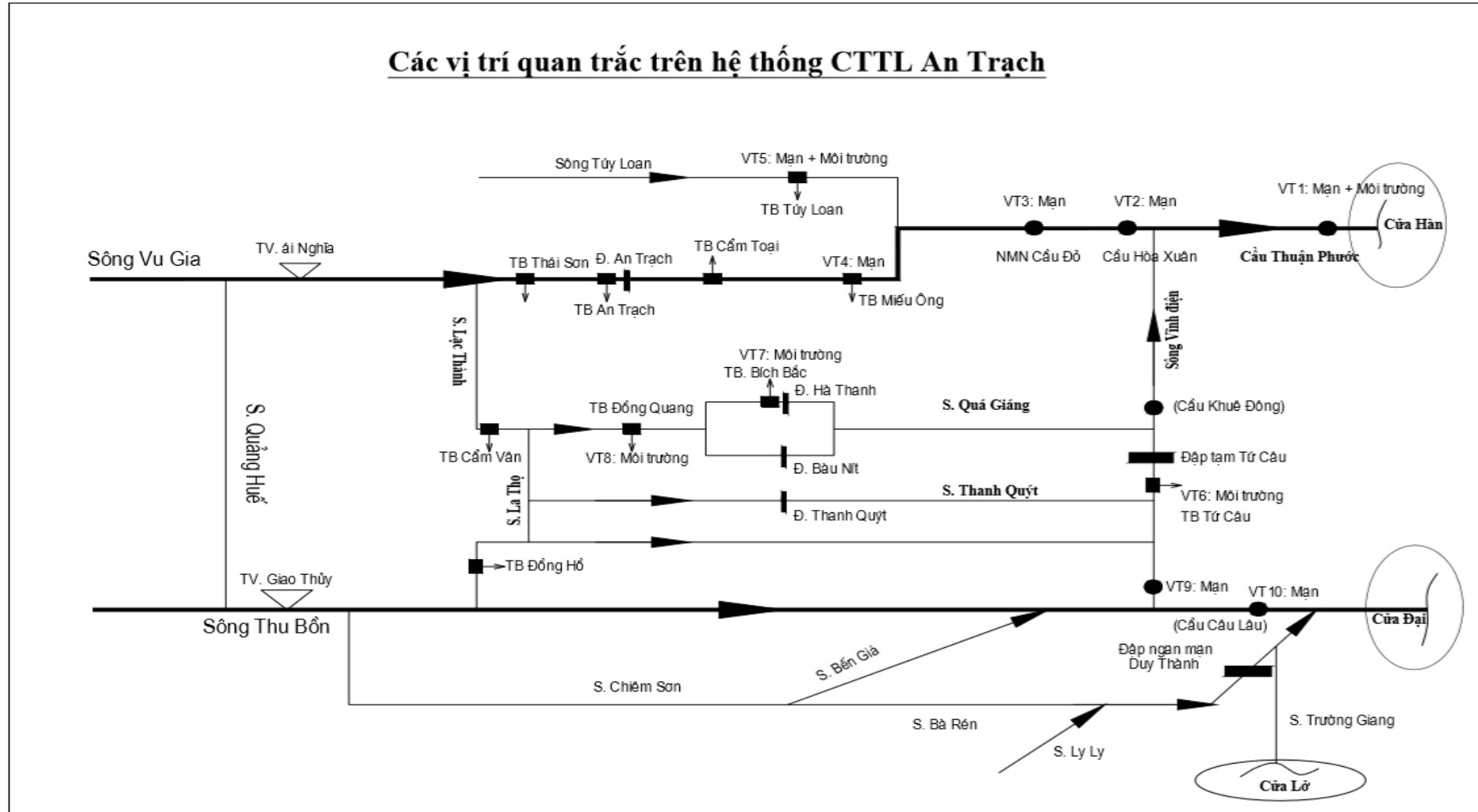
- Số liệu khí tượng, hải văn dự báo từ ngày 18/2 - 28/2 do Đài Khí tượng Thủy văn Trung Trung Bộ cung cấp.

- Số liệu lưu lượng xả của 06 thủy điện làm biên đầu vào của mô hình: căn cứ theo QTVH liên hồ chứa trên lưu vực sông Vu Gia - Thu Bồn ban hành theo Quyết định số 1865/QĐ-TTg và số liệu vận hành thực tế của các nhà máy thủy điện được công bố trên trang web của Ban chỉ huy Phòng chống thiên tai và Tìm kiếm cứu nạn tỉnh Quảng Nam.

- Đã mô phỏng các công trình ngăn mặn trên hệ thống sông Vu Gia - Thu Bồn như: đập ngăn mặn Duy Thành (trên sông Ly Ly), đập tạm Tứ Câu (trên sông Vĩnh Điện), đập tạm Quảng Huế.

2.2. Cơ sở dữ liệu phục vụ tính toán

- Mạng lưới sông Vu Gia - Thu Bồn đưa vào tính toán:

Hình 8. Sơ đồ mạng lưới sông Vu Gia – Thu Bồn đưa vào tính toán

Bảng 9. Tổng hợp lượng mưa, dự báo mưa tại các trạm chính lưu vực VG-TB

TT	Trạm	Lượng mưa lũy tích từ đầu năm (mm)	Dự báo tình hình mưa tháng tới (mm)
(1)	(2)	(3)	(4)
1	Trà My	355,0	31,0
2	Thành Mỹ	75,4	16,3
3	Nông Sơn	154,4	27,3
4	Ái Nghĩa	97,2	26,1
5	Giao Thủy	128,6	19,6
6	Khâm Đức	272,8	40,1
7	Hội Khách	88,6	28,9
8	Hiên	51,4	23,5
9	Câu Lâu	77,2	22,4
10	Hiệp Đức	175,2	31,8
11	Tiên Phước	275,0	15,9
12	Tam Kỳ	197,6	28,1
13	Cầm Lệ	65,8	18,4
14	Đà Nẵng	78,8	16,4
Tổng		2093,0	

(Nguồn: Đài KTTV Trung Trung Bộ)

Nhận xét: Theo Đài KTTV Trung Trung Bộ, lượng mưa bình quân cộng dồn từ đầu năm đến nay tại các trạm đo mưa chính trên địa bàn vùng nghiên cứu đạt khoảng 2093mm. Dự báo trong tháng 2 trên lưu vực sẽ có mưa với tổng lượng mưa phổ biến từ 15,9mm đến 40,1mm.

2.3. Kết quả dự báo xâm nhập mặn (tại 7 vị trí: VT1, VT2, VT3, VT4, VT5, VT9, VT10)

Theo kết quả dự báo từ ngày 18/02 - 28/02 độ mặn tại 07 vị trí có xu hướng giảm so với tuần trước. Độ mặn dự báo tại các vị trí như sau:

- Tại VT1 (cầu Thuận Phước): độ mặn dao động từ 9,8‰ đến 12,7‰; độ mặn lớn nhất dự báo khoảng 12,7 ‰ vào lúc 13h, 23/02/2022.
- Tại VT2 (cầu Hòa Xuân): độ mặn dao động từ 1,5‰ đến 2,2‰; độ mặn lớn nhất dự báo khoảng 2,2‰ vào lúc 13h, 23/02/2022.
- Tại VT3 (thượng lưu Cầu Đỏ): độ mặn dao động từ 0,03‰ đến 0,05‰; độ mặn lớn nhất dự báo khoảng 0,05‰ vào lúc 14h, 23/02/2022.
- Tại VT4 (trạm bơm Miếu Ông): không bị nhiễm mặn.
- Tại VT5 (trạm bơm Túy Loan): không bị nhiễm mặn.
- Tại VT9 (Vòm Cẩm Đồng): không bị nhiễm mặn.
- Tại VT10 (cầu Câu Lâu): không bị nhiễm mặn.

IV. CÁC ĐỀ XUẤT VÀ KIẾN NGHỊ

Theo kết quả tính toán của Viện Khoa học Thủy lợi miền Trung và Tây Nguyên, chất lượng nước ở các điểm quan trắc đều khá tốt, đảm bảo yêu cầu chất lượng nước tưới cho nông nghiệp. **Dự báo từ ngày 18/02 đến 28/02 độ mặn trên các sông ở mức thấp, tại vị trí các trạm bơm đều không bị nhiễm mặn.**

Theo dự báo của Đài KTTV Trung Trung Bộ trong tháng 02/2022 khu vực Trung Trung Bộ chịu ảnh hưởng chủ yếu của các hình thái: Rìa phía nam và tây nam áp cao lạnh lục địa, trong đó có khoảng 3-5 đợt ảnh hưởng đến thời tiết Trung Trung Bộ; rìa phía nam của rãnh thấp bị nén. Trong quá trình vận hành hệ thống An Trạch các đơn vị liên quan cần chú ý:

- *Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tỉnh Quảng Nam và thành phố Đà Nẵng:* cần quan tâm chỉ đạo Chi cục Thủy lợi và Công ty Khai thác thủy lợi theo dõi diễn biến xâm nhập mặn, chất lượng nước để chủ động điều chỉnh các giải pháp ứng phó kịp thời và hiệu quả nhằm cấp nước cho cây trồng vụ Đông Xuân.

- Công ty TNHH MTV KTTL Đà Nẵng:

+ Cần quản lý chặt chẽ nguồn nước và đảm bảo tưới cho các diện tích trong hệ thống; chỉ đạo các đơn vị theo dõi diễn biến mực nước, bám sát lịch thủy triều, lịch vận hành xả nước của các nhà máy thủy điện cũng như diễn biến xâm nhập mặn để đưa ra phương án vận hành đảm bảo cấp nước an toàn cho vụ Đông Xuân.

+ Thực hiện vận hành các đập dâng An Trạch, Hà Thanh theo quy định tại khoản 1, Điều 26 của QTVH 1865/2019/QĐ-TTg để đảm bảo mực nước yêu cầu tại các trạm bơm trên hệ thống.

- Công ty TNHH MTV KTTL Quảng Nam:

+ Cần quản lý chặt chẽ nguồn nước và đảm bảo tưới cho các diện tích trong hệ thống; chỉ đạo các đơn vị theo dõi diễn biến mực nước, bám sát lịch thủy triều, lịch vận hành xả nước của các nhà máy thủy điện cũng như diễn biến xâm nhập mặn để đưa ra phương án vận hành các trạm bơm hợp lý để đảm bảo cấp nước an toàn cho vụ Đông Xuân.

+ Thực hiện vận hành các đập dâng Bàu Nít, Thanh Quýt theo quy định tại khoản 1, Điều 26 của QTVH 1865/2019/QĐ-TTg nhằm đảm bảo mực nước yêu cầu vận hành các trạm bơm trong hệ thống.

- Nhà máy nước Cầu Đỏ: Theo kết quả dự báo độ mặn tại vị trí Cầu Đỏ trong tháng 2 từ ngày 18/02 - 28/02 có khả năng dao động nhỏ hơn 0,2‰, khuyến cáo Nhà máy nước Cầu Đỏ cần theo dõi diễn biến độ mặn tại vị trí này để có phương án vận hành khai thác theo quy định tại Mục a, Khoản 2, Điều 15 Quyết định số 1865/2019/QĐ-TTg nhằm đảm bảo cấp nước an toàn.

- Đối với các nhà máy thủy điện: Các chủ hồ vận hành các hồ tuân theo quy trình vận hành liên hồ chứa trên lưu vực sông Vu Gia - Thu Bồn được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 1865/2019/QĐ-TTg và Điều 28 Luật Thủy lợi nhằm hỗ trợ công tác phòng chống hạn hán xâm nhập mặn vùng hạ du. Trong quá trình vận hành cần có sự phối hợp vận hành giữa các nhà máy thủy điện có liên quan để đưa mực nước về Phụ lục III trong QTVH 1865/2019/QĐ-TTg.

- Các cơ quan liên quan cần liên tục cập nhật, thông tin thường xuyên về tình hình xâm nhập mặn để chủ động điều chỉnh các giải pháp ứng phó kịp thời và hiệu quả; hướng dẫn thực hiện các biện pháp giảm mặn, tưới tiết kiệm để giảm thiểu thiệt hại do mặn gây ra.

Chúng tôi sẽ quan trắc thường xuyên và đưa ra những khuyến cáo kịp thời nhằm có phương án ứng phó trong trường hợp xấu.

Đà Nẵng, ngày 17 tháng 2 năm 2022

ĐƠN VỊ THỰC HIỆN
VIỆN TRƯỞNG

(Đã ký)

Hoàng Ngọc Tuấn